

Демографиялық жарылыс. Демографиялық дағдарыс. Демографиялық саясат.

Халық туралы ғылым Негізгі терминдер

Дүние жүзілік халықтың саны

Халықтың ұдайы өсуі

Келесі ұғымдарға анықтама беріңіздер

1. Демография;
2. Халықтың ұдайы өсуі;
3. Табиғи өсім;
4. Нәсіл ;

1. Жер шарында халық саны қанша? Халық динамикасы жөнінде не білесіңдер?
2. Халық саны ең жоғары көрсеткіш мемлекеттерді атаңдар

1. Халықтың ұдайы өсуінің типтерін атаңдар?
2. Қай мемлекеттерге олар сәйкес келеді?
3. Оны тудыртатын себептерді атаңдар?

СТАТИСТИКА

- ДҮНИЕ ЖҮЗІ ХАЛЫҚ САНЫ 7 МЛРД АДАМНАН АСТАМ

- ДҮНИЕГЕ КЕЛЕДІ:

ӘР СЕКУНД САЙЫН 3 БАЛА

ӘР МИНУТ САЙЫН 175 АДАМ

ӘР САҒАТ САЙЫН 10 МЫҢ АДАМ

ӘР ТӘУЛІКТЕ 250 МЫҢ АДАМ

ХАЛЫҚ САНЫНЫҢ ҰДАЙЫ ӨСУ

- АДАМДАРДЫҢ ҰРПАҚ АУЫСУЫ НӘТИЖЕСІНДЕ ЖҮЗЕГЕ АСЫП, ОНЫҢ САНЫ ЖАСТЫҚ ЖӘНЕ ЖЫНЫСТЫҚ ҚҰРАМЫ ӨЗГЕРЕДІ.

типтері

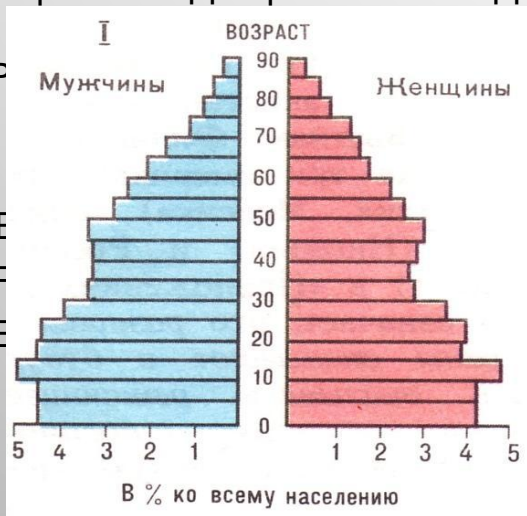
I тип
(демографиялық дағдарыс)

II тип (демографиялық жарылыс)

ХАЛЫҚТЫҢ ҰДАЙЫ ӨСУІНІҢ ЕКІ ТИПІ

ХАЛЫҚТЫҢ ҰДАЙЫ ӨСУІНІҢ 1 ТИПІ

- ТУУ ЖӘНЕ ӨЛУ КӨРСЕТКІШТЕРІ, ТАБИҒИ ӨСУ ТӨМЕН
- ХАЛЫҚ САНЫ ТҰРАҚТЫ
- ХАЛЫҚТЫҢ ҚАРТАЮУЫ (ЯҒНИ ЖАЛПЫ ХАЛЫҚ САНЫНДА ҚАРТ КІСІЛЕРДІҢ АРТУУЫ)

ХАЛЫҚТЫҢ ҰДАЙЫ ӨСУІНІҢ 2 ТИПІ

- ТУУ ЖОҒАРЫ, ӨЛУ ТӨМЕН БОЛҒАНДЫҚТАН ТАБИҒИ ӨСУ ЖОҒАРЫ
- ХАЛЫҚ САНЫНЫҢ ҮНЕМІ АРТЫП ОТЫРУУЫ
- ЖАЛПЫ ХАЛЫҚ САНЫНДА ЖАСТАРДЫҢ САНЫНЫҢ АРТУУЫ
- ХАЛЫҚТЫҢ «ҰЛАЙЫ ӨСУ» ФОРМУЛАСЫ

Демографиялық саясат - елдегі және аймақтағы - елдегі және аймақтағы халық санын реттеуге бағытталған мемлекеттің ішкі саясатының бір саласы.

ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ САЯСАТТЫҢ ТИПТЕРІ

Туудың төмендеуіне
бағытталған саясат
(Дамыған елдерде)

Туудың жоғарылауына
бағытталған саясат
(Дамушы елдерде)

Демографиялық саясат

Тууды қолдайтын

Тууға тыйым салатын

Экономикалық

Бала туғанда төленетін төлем – жәрдем, демалыс, несиелер мен тұрғын үй мәселесін шешудегі шаралар, салықтық жеңілдіктер

Аз балалы отбасыларға балабақшаларға , мектептерге орналастыруға жеңілдіктер

Әкімшілік-құқықтық

Жұмыс істейтін аналардың жұмыс уақыт тиімділеу, неке қиюға жасын қарастыру, түсік жасауға тыйым салу.

Заңды түрде неке қиюға жастарын қарастыру, контрацептивтерді міндетті түрде пайдалану. *Мысалы Үндістанда стерилизациядан 5 млн адам өтеді*

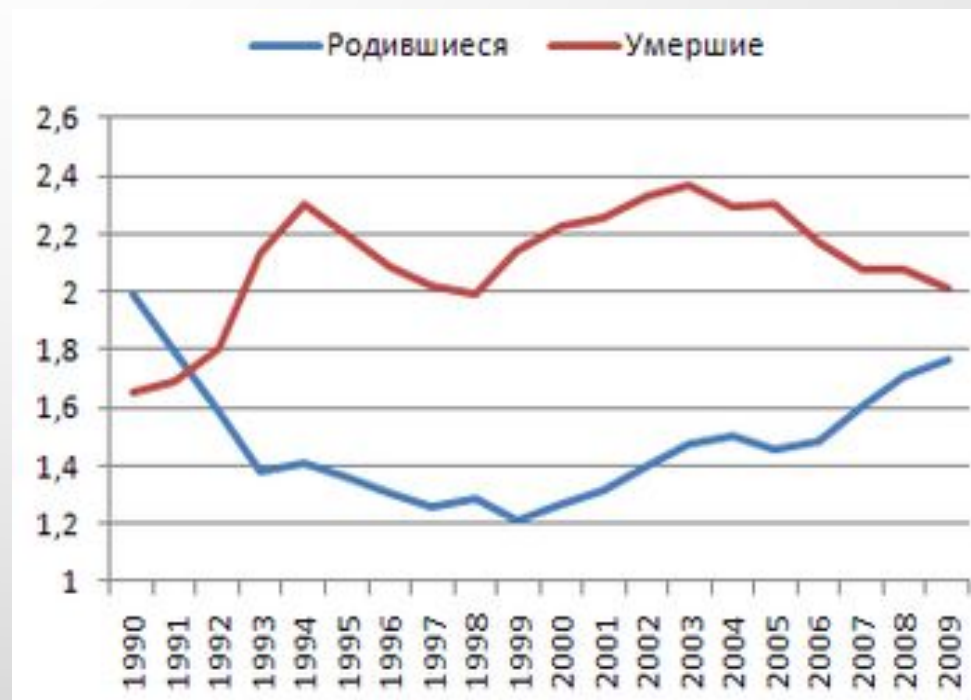
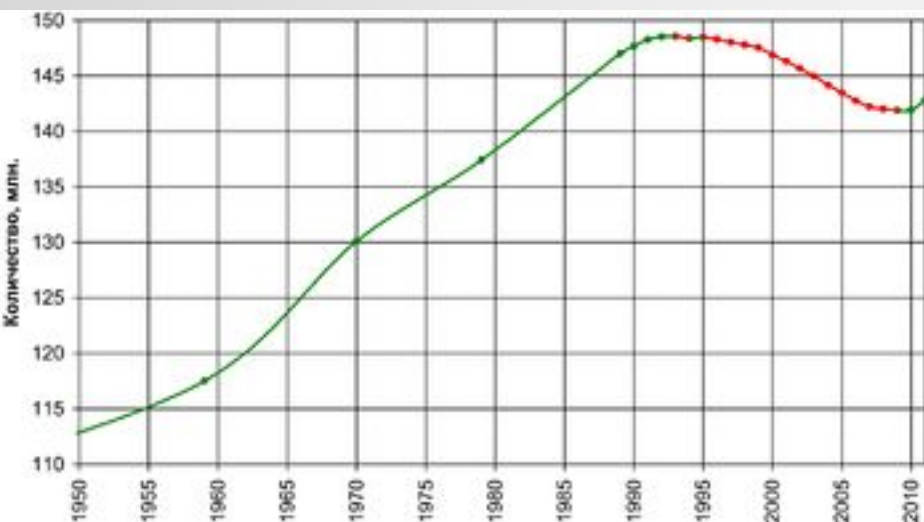
Насихаттау-тәрбиелік

Қоғамда демографиялық мінез-құлықты қалыптастыру

Отбасын жоспарлау, контрацептивтерді насихаттау

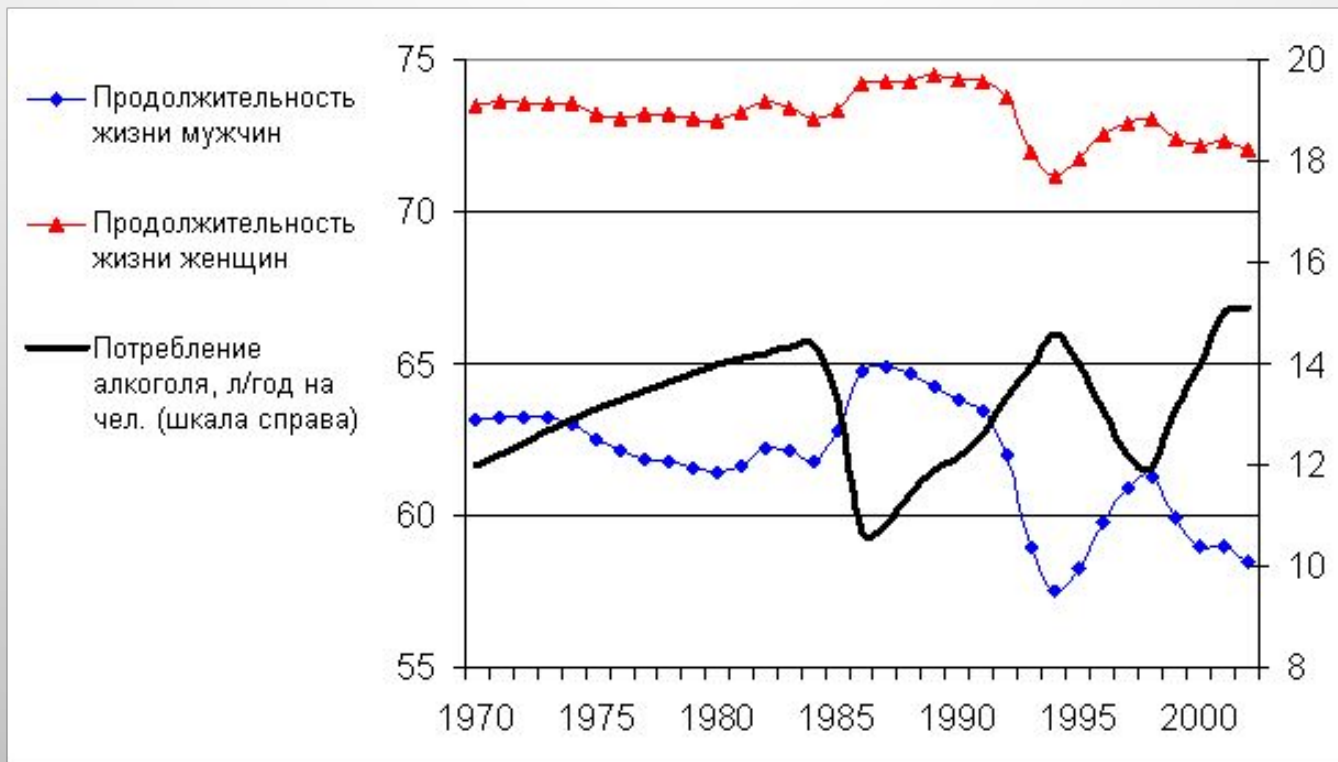
ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ДАҒДАРЫС

• ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ДАҒДАРЫС — ХАЛЫҚТЫҢ ҰДАЙЫ ӨСУІНІҢ ТӨМЕНДЕУІ, ОНЫҢ ЖОЙЫЛЫП КЕТУІНЕ ДЕГЕН ҚАУІП.

СЕБЕПТЕРІ

•1. ӨМІР ҰЗАҚТЫҒЫНЫҢ ТӨМЕНДЕУІ.

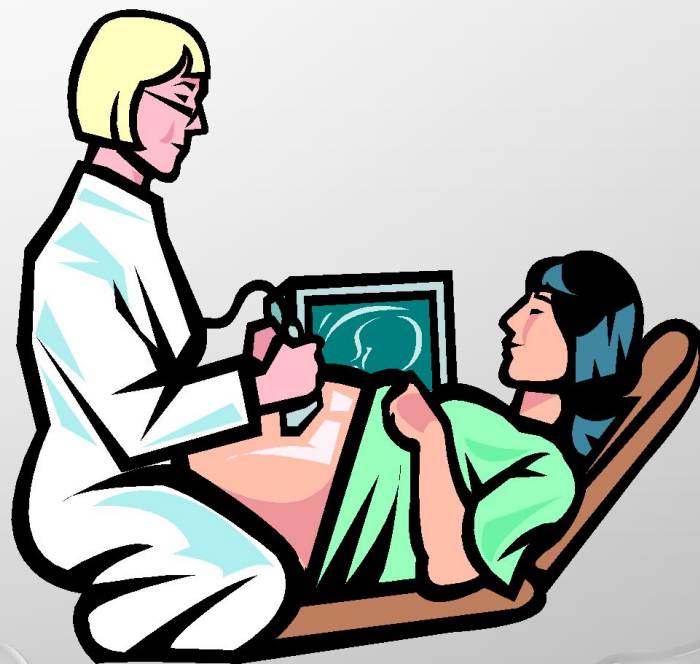

СЕБЕПТЕРІ

- 2. *ТУУДЫҢ
ТӨМЕНДЕУІ.*

- 3. АБОРТТАРДЫҢ
КӨБЕЙЮІ

СЕБЕПТЕРІ

- 4. БАЛА ӨЛІМНІҢ
КӨБЕЮІ

- 5. НАШАҚОРЛЫҚ
ПЕН ІШІМДІЛІК

Халықтың сапасы

Өмір сүру жағдайы:

ЭКОНОМИКАЛЫҚ
(Жан басына
шаққандағы кіріс,
еңбекпен шұғылдану,
тамақтану сапасы)

МӘДЕНИ
(сауаттылық
деңгейі, жан
басына
шаққандағы
мәдени
ошақтардың саны)

ӘЛЕУМЕТТІК
(денсаулық
сақтау саласы,
демографиялық
саласы)

ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ САЯСАТ -

ЕЛДЕГІ ЖӘНЕ АЙМАҚТАҒЫ ЕЛДЕГІ
ЖӘНЕ АЙМАҚТАҒЫ ХАЛЫҚ САНЫН РЕТТЕУГЕ
БАҒЫТТАЛҒАН МЕМЛЕКЕТТІҢ ІШКІ САЯСАТЫНЫҢ
БІР САЛАСЫ.

Халық санын көбейтуге **бағытталған демографиялық** **саясат**

- а) жас жұбайларға көмек;**
 - б) әр туылған балаға жәрдемақы;**
 - в) ай сайынғы балаға жәрдемақы,**
 - г) төленетін демалыстар және т.б.**
- Мысалы: Жапония, Германия, т.б.**

Табиғи өсімді тежеу үшін бағытталған демографиялық саясат

Үндістан:

- а) жанұя үшін ұлттық жоспарлау;**
- б) некеге тұру үшін жастық шектеулер: ерлер-21 жас, әйелдер - 18 жас;**
- в) саяси ұран «Біз екеуміз, бізге екі бала»;**

Қытай:

- а) бала тууды қадайғалайтын комитет;**
- б) некенге тұру үшін жастық шектеулер: ерлер - 22 жас, әйелдер - 20 жас;**
- в) саяси ұран «бір отбасыға бір бала»**

Қорытынды

Демографиялық өсім болашақта адамзаттың жойылуына әкеп соқтырады

